

2. Офіційний сайт Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minregion.gov.ua/index.php?category=tp-stat>.

3. Головина С. Коммунальные предприятия Киева в 2017 году нанесли существенный ущерб городской казне [Электронный источник] / С. Головина. – Режим доступа: <http://kievvlast.com.ua/text/kommunalnye-predpriyatiya-kieva-v-2017-godu-nanesli-sushhestvennyj-ushherb-gorodskoj-kazne>.

4. Загородній А.Г. Фінансово-економічний словник / А.Г. Загородній, Г.Л. Вознюк. – Львів : Вид-во Нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2005. – 714 с.

5. Бутко М.П. Комерціалізація результатів науково-технічної діяльності в умовах поглиблення інтеграційних процесів / М.П. Бутко, О.В. Попело // Проблеми і перспективи економіки та управління. – 2015. – № 1 (1). – С. 7–20.

Деркач О. Г.,

к.е.н., ас. кафедри менеджменту
інноваційної та інвестиційної діяльності

Степанова А. А.,

к.е.н., доц. кафедри менеджменту
інноваційної та інвестиційної діяльності
Київський національний університет імені
Тараса Шевченка

КЛАСТЕР ЯК СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ МАЛИМИ ТУРИСТИЧНИМИ МІСТАМИ

Вітчизняний туристичний сектор є ключовою сектором економічної системи країни, розвиток якого має забезпечити відкритість економіки, підсилити демократичність та євроінтеграційний курс держави. На сьогодні туристичний потенціал України залишається цілком не розкритим. Частка туристичного сектору у формуванні ВВП на кінець року складає 6,2 % (177,4 млрд. грн.), а в країнах-лідерах надання туристичних послуг частка від туризму в формуванні ВВП складає більше 10 % (Туреччина, Єгипет) [5].

На сьогоднішній день вітчизняний турист із ростом доходів та можливостей відвідування зарубіжних туристичних курортів підвищує свої вимоги до відпочинку та

своїх вподобань. Такі фактори як зростання доходів, зниження світової нестабільності, активне просування зарубіжних турів на вітчизняному ринку (зокрема, конкурентів близького та далекого зарубіжжя – Туреччина, Єгипет, Болгарія, Іспанія), відкриття нових напрямлень, а також зниження вартості на транспортування та вартості турів у перспективі зменшують популярність вітчизняного туризму. Тому для уникнення загроз та займання лідируючих позицій необхідно розвивати вітчизняну туристичну індустрію, формуючи туристичний кластер.

Світовий довід свідчить, що кластерний підхід організації туристичної діяльності в регіоні сприяє створенню та просуванню конкурентоспроможного туристичного продукту на національному та міжнародному рівнях, підвищує та стимулює продуктивність роботи промисловості, сільського господарства та інших суміжних із туризмом сфер, створюючи умови для залучення інноваційних технологій для виробництва конкурентоспроможних товарів і послуг туристичного призначення, а також має здатність стимулювати ефективну співпрацю між державним та приватним сектором на основі державно-приватного партнерства. У документах Всесвітньої туристичної організації відмічається, що коли враховується непряма дія туристичних витрат, лише одна сфера – оборонна – не відчуває ніякого впливу.

Доцільно звернути уваги на південь країни, а саме до Приазов'я. Одним із перспективних напрямів розвитку туризму та створення туристичного кластеру є розвиток рекреаційної зони коси Арабатська Стрілка, що являє собою найдовшу косу в Європі. Її довжина складає 112 км та представляє собою піщану смугу, що розділяє Азовське море та озеро Сиваш. Південна частина, що складає 65 км належить до АР Крим, північна відходить до Херсонської області складає близько 50 км. Рекреаційна зона коси Арабатська Стрілка має унікальні природні ресурси, є екологічно чистою зоною, де викиди забруднюючих речовин у атмосферу та скидання неочищених вод дорівнює 0. Це регіон, що має найбільшу кількість сонячних днів. Згідно з офіційними даними кількість днів з температурою вище 15° С становить 135–140 діб, а фактичні витрати на один ліжко-день перебування у санаторно-курортному закладі у середньому складає 150 грн. [3].

Доцільність створення туристичного кластера на косі обумовлено тим, що туристична галузь має тісні взаємозв'язки практично з усіма видами економічної діяльності, зокрема, будівництвом баз відпочинку, оздоровчими комплексами, дитячими таборами, медичними

зкладами, сільським господарством, промисловістю, торгівлею, страхуванням, банківським сектором, зв'язком, автомобілебудуванням тощо. На косі Арабатська Стрілка близько 50 % оздоровчих центрів перебувають у державній власності, будівлі знаходяться в аварійному стані та потребують реконструкції. Доцільність процесу кластеризації визначається: реконструкцією споруд; поліпшенням продуктивності підприємств-учасників за рахунок доступу до робочої сили, постачальників інформації; збільшенням темпів впровадження інноваційних технологій, інтелектуальних потужностей; стимулюванням створення нових підприємств у відповідних регіонах, що сприятимуть збільшенню та посиленню стійкості об'єднання, збільшенню надходжень від надання туристичних послуг і виробництва товарів туристичного призначення завдяки ефекту від масштабу; розвитком селищ (Генгорка, Щасливцеве та Стрілкове) та міста Генічеськ.

Таким чином, згідно з пріоритетними напрямками стратегії розвитку курортно-рекреаційних територій Азовського узбережжя Херсонської області на косі Арабатська Стрілка доцільність формування туристичного кластеру визначається наступними факторами: розробка та впровадження стратегії розвитку та ефективного використання наявного ресурсного потенціалу території (селищ та міста); раціональне природокористування, збереження та відтворення зовнішнього середовища, природно-рекреаційного потенціалу регіону; покращення матеріально-технічної бази шляхом створення умов для залучення інвестицій, розвитку державно-приватного партнерства (на умовах концесії); створення сприятливих умов для розвитку інфраструктури, зокрема закладів проведення дозвілля, харчування (їдальні, кафе, ресторани), розміщення (готелі, мотелі, хостели), створення та ефективна реалізація маркетингової політики щодо просування вітчизняних туристичних товарів і послуг на національному та міжнародному ринках з захистом національного виробника від недобросовісної конкуренції (туристичний бренд, туристичний імідж); наявність умов для отримання інвестиційного податкового кредиту тощо.

Список літературних джерел

1. Гоблик В. В. Кластери в туристично-рекреаційному комплексі Закарпаття : монографія / В. В. Гоблик. – Ужгород : Ліра, 2009. – 232 с.

2. Варналій З. С. Регіональна економіка: нові умови, нові вимоги / З. С. Варналій // Стратегічні пріоритети. – 2007. – № 1 (2). – С. 83–89.

3. Давидова О. Г. Туристичний кластер як фактор конкурентоспроможності регіонів України / О. Г. Давидова // Науковий вісник ПУЕТ. Серія “Економічні науки”. – 2011. – № 6. – С. 337–341.

4. Інноваційні підходи до регіонального розвитку в Україні [Електронний ресурс] : аналіт. доп. – К. : НІСД, 2011. – 47 с. – Режим доступу: http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/inovac_pidhod-d3220.pdf. – Назва з екрана.

5. Travel & Tourism Economic Impact 2017 Ukraine/ World Travel & Tourism Council [Електронний ресурс] – London, 2012. - 24 с. - Режим доступу: https://www.wttc.org/-/media/files/reports/economic_impact-research/countries-2017/ukraine2017.pdf. – Назва з екрана.

Добрянська Н.А.,

д.е.н., професор кафедри адміністративного менеджменту та
проблем ринку

Одеський національний політехнічний університет

Попович В.В.,

д.е.н., професор кафедри менеджменту

Одеський державний аграрний університет

Лебедєва В.В.,

д.е.н., доцент кафедри адміністративного менеджменту та
проблем ринку

Одеський національний політехнічний університет

УПРОВАДЖЕННЯ ІНСТРУМЕНТАРІЮ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ В М.ОДЕСА

Проблеми економічного зростання, підвищення конкурентоспроможності в умовах інформаційно-технологічної революції можуть бути вирішені за допомогою ефективних стратегій інноваційного розвитку та збільшення притоку інвестицій, що збільшує та спонукає керівництво до використання та впровадження інновацій. Динаміка капітальних інвестицій за містами Одеського регіону представлена на **рис.1**.